

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/275/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1711206991
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Šramková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1711206991.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: Q. C., G.: XX.XX.XXXX, E. K. O. X, O., zastúpený JUDr. Vojtechom Kubalom, advokátom, so sídlom Kolárska 4, 811 06 Bratislava, proti odporcovi: M. C., G.: XX.XX.XXXX, E. K. G. XX, O., o zaplatenie sumy 107.465,31 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok, č. k. 10 C 164/2011 - 31 zo dňa 04.02.2013 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa potvrdzuje.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa nepriznal navrhovateľovi oslobodenie od súdneho poplatku za návrh na začatie konania.

Vo svojom rozhodnutí súd prvého stupňa poukázal na skutočnosť, že z predložených dokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov navrhovateľ súdu nedoručil vyplnené „Tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov“, ale doručil len „Potvrdenie o osobných majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov a na ustanovenie zástupcu v právnej veci.“ Poukázal na skutočnosť, že súdu pri rozhodovaní o oslobodení navrhovateľa od súdnych poplatkov absentovali dôležité informácie o vkladoch, úsporách, výdavkoch, dlhoch a taktiež, či má navrhovateľ povinnosť starostlivosti o deti, prípadne iné osoby.

Súdu prvého stupňa nebolo známe, z akého dôvodu navrhovateľ nepoberá dôchodok, keďže ako osoba v dôchodkovom veku má nárok na starobný dôchodok, a to na účely posúdenia, či sa navrhovateľ bez dôvodu nezbavuje pravidelného príjmu. Priemerná výška starobného dôchodku je 375,- Eur, pričom však výsluhové dôchodky sa pohybujú v úrovni od 200,- Eur do 2.300,- Eur mesačne.

Súd prvého stupňa tak mal za to, že príjmová situácia dôchodcov na základe poberania dôchodku môže byť výrazne odlišná a nie je možné len odkázať na skutočnosť, že by navrhovateľ mal nárok na dôchodok a tým by bez ďalšieho dostatočne preukázal svoju nemajetnosť na zaplatenie súdneho poplatku. V kontexte návrhu na priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno v preukázanie osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, ktoré by aj sčasti odôvodňovali priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov.

Uznesenie súdu prvého stupňa napadol prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 07.03.2013 odvolaním navrhovateľ. V podanom odvolaní žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zmenil a návrhu navrhovateľa na priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov vyhovel.

Navrhovateľ v podanom odvolaní opakovane poukázal na skutočnosť, že jeho jediný príjem je príjem z prenájmu nehnuteľnosti, a to maximálne vo výške 4.492,- Eur, z ktorej uhrádza náklady na život a údržbu prenajímanej nehnuteľnosti. Starobný dôchodok nepoberá nakoľko mu bolo na daňovom úrade povedané, že skutočnosť, že nie je poberateľom starobného dôchodku bude zohľadnená na dani z

príjmu. Vzhľadom na jeho produktívny život by však jeho dôchodok mohol byť minimálny. Je slobodný, bezdetný a žije sám, pričom tento rok dovŕši 73 rokov veku. Vyrušený súdny poplatok o viac ako 50 % prevyšuje jeho celoročný príjem. Mal preto za zrejmé, že súdny poplatok v určenej výške nemôže uhradiť.

Podľa § 138 ods. 1 O. s. p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Podľa § 138 ods. 2 písm. a) a b) O. s. p. v návrhu musia byť pomery účastníka dokladované vyplneným tlačivom, ktorého vzor uverejní ministerstvo spravodlivosti na svojom webovom sídle alebo rozhodnutím o hmotnej núdzi podľa osobitných predpisov.

Predmetom konania je rozhodovanie o nároku navrhovateľa na priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov.

Z konania pred súdom prvého stupňa mal odvolací súd za preukázané, že navrhovateľ na základe žiadosti o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, doručenej súdu prvého stupňa dňa 31.05.2011 žiadal, aby bol oslobodený od povinnosti zaplatiť súdny poplatok s tým, že je starobný dôchodca a nemá prostriedky na zaplatenie súdneho poplatku. Navrhovateľ následne súdu prvého stupňa dňa 23.07.2012 doručil „Potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch na oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu v právnej veci“. V predmetnom potvrdení uviedol, že je v dôchodkovom veku, pričom nepoberá dôchodok. Žije z prenájmu časti nehnuteľnosti, pričom príjem za tento prenájom v roku 2011 predstavoval sumu 4.492,- Eur. Navrhovateľ ďalej uviedol, že je samoživiteľom, pričom nárok na priznanie starobného dôchodku si neuplatnil. Predložil tiež potvrdenie o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2011, podľa ktorého základ dane predstavoval sumu 4.492,- Eur.

Od 1. januára 2012 (zákon č. 388/2011 Z.z.) pomery účastníka odôvodňujúce oslobodenie od súdnych poplatkov musia byť dokladované vyplneným tlačivom uverejneným na webovom sídle ministerstva spravodlivosti alebo rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o hmotnej núdzi podľa § 23 písm. a) bod 1.

Navrhovateľovi tak bolo zo strany súdu prvého stupňa zaslané „Tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov“ v ktorom sa vyžadovali informácie o výživnom, iných príjmoch, bytových pomeroch, nehnuteľnostiach a hnutelných veciach, vkladoch, úsporách (t.j. peniaze v banke, stavebné sporenie, pohľadávky voči tretím osobám), náklady na lieky, či výživné ako aj dopyt na ďalšie informácie, relevantné z hľadiska komplexného posúdenia majetkových pomerov účastníka konania, žiadajúceho o priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov.

Podmienkou priznania oslobodenia od platenia súdnych poplatkov je skutočnosť, že priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov odôvodňujú pomery účastníka konania. Rozhodujúce sú pritom najmä osobné, majetkové a rodinné pomery žiadajúceho účastníka, ktoré účastník musí vierohodným spôsobom preukázať. Žiadateľ podávajúci návrh na priznanie oslobodenia od povinnosti platiť súdny poplatok je v prvom rade povinný vydokladovať svoje pomery odôvodňujúce priznanie oslobodenia priložením jednej z dvoch vyššie uvedených listín, a teda vyplneným tlačivom zaslaným súdom či rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (§ 138 ods. 2 O. s. p.). Je tak povinnosťou dotknutého účastníka uviesť konkrétne okolnosti a relevantným spôsobom preukázať stav nedostatku disponibilných prostriedkov odôvodňujúci oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, a to spôsobom, na ktorý vo svojom rozhodnutí poukázal súd prvého stupňa, zdôrazňujúc zásadu pojednaciú, ktorou je ovládané tiež konanie o návrhu na oslobodenie od platenia súdneho poplatku, svojím charakterom tiež sporové konanie, v ktorom je navrhovateľ povinný uniesť bremeno tvrdenia či dôkazné bremeno na účely preukázania kvalifikovaného stavu jeho pomerov v zmysle požiadavok vyslovených zákonodarcom v § 138 O. s. p..

Odvolací súd totožne s názorom súdu prvého stupňa dospel k záveru, že navrhovateľ vo svojom návrhu dostatočným spôsobom nezdokladoval predovšetkým svoje majetkové pomery. Napriek skutočnosti, že

navrhovateľovi bolo zo strany súdu prvého stupňa v súlade s § 138 ods. 2 O. s. p. zaslané príslušné tlačivo (doručené právnomu zástupcovi navrhovateľa dňa 04.07.2012), navrhovateľ súdu vyplnené tlačivo nedoručil. Predmetný nedostatok pritom navrhovateľ neodstránil ani v odvolacom konaní. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že v konaní o návrhu na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov musí súd komplexne skúmať vierohodným spôsobom zdokladované pomery žiadajúceho účastníka, a teda tiež okrem deklarovaného príjmu účastníka konania tiež jeho úspory, pohľadávky svedčiace v jeho prospech, ako aj jeho odôvodnené výdavky. Navrhovateľ sa však napriek dopytom súdu prvého stupňa obmedzil na predloženie potvrdenia o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch a potvrdenia o podaní daňového priznania k dani z príjmov. V predmetných dokladoch okrem iného uviedol ako príjem z iných zdrojov či zárobkovú činnosť poľnohospodársku činnosť - vinohradníctvo, a to bez uvedenia príjmu z tejto činnosti. V súvislosti s nepoberaním starobného dôchodku navrhovateľ len skonštatoval, že tento nepoberá, nakoľko mu bolo na príslušnom daňovom úrade oznámené, že je to preňho výhodnejšie. Predmetnú skutočnosť a rozsah úľavy na dani z príjmu však konajúcemu súdu žiadnym spôsobom nepreukázal. Navrhovateľ v podanom odvolaní vyslovil tiež len ničím nepreukázanú domnienku priznania minimálneho starobného dôchodku. Odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že v predmetnom konaní nepôsobí ako vyhľadávací orgán. Je preto povinnosťou dotknutého účastníka nepriaznivé pomery jednak tvrdiť ako aj relevantným spôsobom preukázať.

Súd prvého stupňa preto rozhodol správne, keď navrhovateľovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov nepriznal a preto odvolací súd napadnuté uznesenie podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.